

Correct uitkuil- en voermanagement superbelangrijk

Tekst: Dick de Lange, adVee

Beeld: Twan Wiermans

Alleen met correct uitkuilen en mengen houden we gezonde koeien. Deze uitdaging is niet de kleinste maar mogelijk wel de belangrijkste op het melkveebedrijf. Omdat veel melkveehouders tegenwoordig gemengd voeren worden hierbij een aantal verbeterpunten besproken.

Correct uitkuilen en mengen is niet de kleinste uitdaging maar mogelijk wel de belangrijkste.

De herkauwende koe kan alleen gezond blijven als de voermagen continu in beweging blijven om vluchtige vetzuren (azijnzuur, propionzuur en boterzuur) via de penswand af te geven aan het lichaam. Hierdoor kan de pensinhoud niet verzuren en een zuurgraad hoger dan 6 behouden. Zo blijft de pensflora in leven om te werken voor de koe en kunnen de pensbacteriën zich vermenigvuldigen. Het functioneren van de pensflora zorgt ervoor dat het ruwvoer optimaal wordt afgebroken en voor de koe benutbaar is. Het resultaat is een uitstekende voerefficiëntie die boven 1,60 kan komen. Alleen dan kan de koe groeien en melk geven met een maximale weerstand omdat de darm niet beschadigd raakt en in staat is alle voedingsstoffen, zoals aminozuren en mineralen, op te nemen.

Uitkuilen

Bij het uitkuilen van ruwvoer of natte bijproducten moet eerst worden gecontroleerd of de kuil broeit en of er schimmel aanwezig is. Dit dient voor elke voerbeurt te gebeuren. Bij extreem warm weer of na een

grote regenbui kan het voer op het snijvlak bedorven zijn. Dit voer moet eerst opgeruimd worden en kan niet voor de koeien gebruikt worden. In gemengde toestand is het onherkenbaar maar evengoed gevaarlijk om op te nemen. Bijvoorbeeld de blauwe schimmelbollen in snijmais geven penicilline-vorming en die doden dan een groot deel van de pensbacteriën.

Na elke voerbeurt moet het losse voer voor de kuil worden opgeruimd en bijgemengd. Als het losse vloer blijft liggen dan gaan de vogels ermee spelen zodat het zeer snel gaat broeien en schimmelen. Dit vieze voer mag niet met het frisse voermengsel worden gemengd. Dus alleen fris voer laden voor het nieuwe menu.

In de mengwagen

Controleer elke week of de messen nog scherp zijn en of ze niet verbogen of krom zijn. Het mengen met botte en/of kromme messen kost veel capaciteit om tot een goed mengsel te komen. Oude messen breken

gemakkelijk. Deze kleine metaalstukjes komen dan vlot in de koe met 'scherp-in' tot gevolg waar koeien ziek van worden. Omdat er nog steeds veel koeien scherp-in krijgen, is het nodig een magneet op de vijzel te monteren. Hierdoor worden veel ijzerdeeltjes weggevangen uit het voer. **De magneet moet dan wel één keer per week worden schoongemaakt.** De contra-messen in de grote mengwagens zijn bedoeld voor gebruik bij een hoog toerental en bij moeilijk te mengen voer. **Eigenlijk zijn ze compleet overbodig. Beter is om de contra-messen niet te gebruiken,** want het mengresultaat wordt er eigenlijk slechter van.

Probeer het laden van droogvoer - zoals meel of krachtvoer - te spreiden en verdeel het over de mengwagens. Zeker bij grote voermengwagens moeten deze belangrijke voercomponenten met veel aandacht verdeeld en ingemengd worden. **Bij kleine hoeveelheden bijzonder voer zoals zout, mineralen en broeiremmers, is het beter een voermengsel te maken om toch een goede menging te garanderen.**

Het beste is om voermengwagens niet te vol te laden, tot maximaal 75 à 80 procent van de laadcapaciteit. Dit bespaart veel diesel of elektriciteit en het mengsel is veilig voor de koeien doordat selectie aan het voerhek moeilijk is.

Water toevoegen

Om bij een droog mengsel het meel te laten plakken en beter te verdelen wordt de laatste jaren regelmatig een hoeveelheid water in de mengwagens gegoten. Koeien zouden hierdoor minder goed kunnen selecteren.

Toch selecteren sommige koeien ook dan nog vaak en veel. **Het water toevoegen met goed resultaat is alleen mogelijk met een sproeier over de gehele wagen.** Anders ontstaat een natte pap bij de vijzel en een droge hap aan de randen.

Maar met toegevoegd water gaat het mengsel eerder en heftiger broeien. Dit geeft juist veel smaakbederf en veel verlies van voederwaarde. In de zomer is twee keer per dag voeren dan echt noodzakelijk. Het grootste effect krijgt men door het ruwvoer minder droog - dus sneller van het land - in te kuilen en geen water bij te mengen.

Maximale voeropname

Alleen smakelijk en fris voer wordt graag gegeten door koeien. Voerresten zijn vies en bederven het hele mengsel als ze blijven liggen. **De voerbakken moeten dus dagelijks worden schoongemaakt voor het voeren.** Het voer blijft alleen fris - zeker bij warm en vochtig weer - door twee keer daags te voeren. Hoge voeropnames worden vooral gehaald bij veel vreetplaatsen zonder dat bange of zwakke dieren worden weggestoten. Vooral direct na het melken hebben koeien honger en dorst en dan is het juist nodig dat er voer beschikbaar is. **Naast twee keer daags voeren is het vaker per dag en nacht aanschuiven van het voer een garantie voor een hoge dagelijkse voeropname.**

Samenvattend kunnen we zeggen dat een goed geslaagde kuil in combinatie met een keurig uitkuil- en voermanagement de beste preventie is tegen voerstoornissen en een matige melkproductie. ←

ADVERTENTIE

1/4 breed
184 x 61

ADVERTEERDER

1/4 breed
184 x 61

ADVERTEERDER